

dr hab. Przemysław Dąbrowski, prof. AP

Słupsk, 5 XI 2019 r.

Zastępca Dyrektora ds. nauki

Instytut Prawa i Administracji

Akademia Pomorska w Słupsku

Recenzja osiągnięć naukowych dr. Jarosława Kostrubca w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych

Zasadniczym zadaniem recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych jest całościowa ocena dorobku naukowego Kandydata, w oparciu o szereg kryteriów (ponad dwudziestu) wskazanych w aktach prawnych, zaś główny nacisk w recenzji powinien być położony na osiągnięcia naukowe, wskazane przez Habilitanta. W przypadku postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych dr. Jarosława Kostrubca chodzi o jego doskonałą monografię, zatytułowaną: *Administracja ogólna w myśli prawniczej Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 2019, a także pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze, które obejmują „działalność publikacyjną oraz aktywny udział w międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych”¹. Ta ostatnia sfera aktywności Kandydata, zamyka się w trzech, najważniejszych polach badawczych, to jest: 1) myśl polityczno-prawna Georga Jellinka, a także Grzegorza Leopolda Seidlera i inne rozważania doktrynalne²; 2) historia administracji i myśli administracyjnej Rzeczypospolitej Polskiej (1918-1939); 3) ustrój administracji publicznej w ujęciu doktrynalnym i normatywnym³.

---

¹ J. Kostrubiec, *Autoreferat*, s. 21.

² Na przykład: J. Kostrubiec, *Władza państwowa w ujęciu Profesora Grzegorza Leopolda Seidlera* „Annales UMCS. Sectio G (Ius)” 2014, t. LXI, s. 87–94; L. Dubel, J. Kostrubiec, *Ewolucja metodologii nauk prawnych w ujęciach Profesora Grzegorza Leopolda Seidlera*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2010, t. XIII, s. 21–34; J. Kostrubiec, *Zasada republikańskiej formy państwa, Zasada społeczeństwa obywatelskiego, Klasyczna teoria podziału władzy w ujęciu Monteskiusza*, [w:] M. Bożek, M. Karpiuk, J. Kostrubiec, K. Walczuk, *Zasady ustroju politycznego państwa*, Poznań 2012, s. 73–86, 200–218, 120–124.

³ J. Kostrubiec, *Autoreferat*, s. 21–28.

I Sylwetka Kandydata

Doktor Jarosław Kostrubiec jest znanym i cenionym w środowisku historyków myśli polityczno-prawnej uczonym. Swoją karierę naukową rozpoczął w szkole wybitnego myśliciela Profesora dr. hab. Lecha Dubela, pod kierunkiem którego przygotował rozprawę doktorską pod tytułem: *Georga Jellinka ogólna nauka o państwie*⁴. Obrona miała miejsce w październiku 2005 roku. Recenzentami dysertacji byli: prof. dr hab. Marek Maciejewski oraz prof. dr hab. Antoni Pieniążek.

Od 2001 roku dr Kostrubiec jest zatrudniony na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie (początkowo na stanowisku asystenta, następnie adiunkta, a obecnie starszego wykładowcy), zaś od 2012 roku na Wydziale Nauk Społecznych i Administracji Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie na stanowisku wykładowcy. Dr Kostrubiec współpracował także z Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną im. Jana Zamoyskiego z siedzibą w Zamościu oraz Akademią Leona Koźmińskiego w Warszawie.

W 2001 roku Kandydat odbył pod kierunkiem wybitnego Profesora dr. hab. Henryka Olszewskiego, staż naukowy w Katedrze Doktryn Polityczno-Prawnych i Filozofii na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W ramach uzyskanego stypendium naukowego Deutscher Akademischer Austausch Dienst, w latach 2005-2006 Kandydat współpracował z Katedrą Prawa Publicznego, Filozofii Prawa i Ogólnej Nauki o Państwie Wydziału Prawa Uniwersytetu w Heidelbergu. W tych samych latach odbył krótkie staże naukowe w Instytucie Maxa Plancka we Frankfurcie nad Menem.

II Ocena merytoryczna osiągnięć naukowych i pozostałego dorobku naukowego

Najważniejszym osiągnięciem naukowym, wskazanym przez dr. Kostrubca jest jego monografia, pod tytułem: *Administracja ogólna w myśli prawniczej Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 2019, s. 1–332. Recenzentami wydawniczymi zostali: dr hab. Jarosław Dobkowski, prof. UWM – dogmatyk prawa, znawca prawa i postępowania administracyjnego oraz dr hab.

---

⁴ Poszerzona i uzupełniona dysertacja doktorska została wydana drukiem w 2015 roku (Lublin), pod tytułem: *Nauka o państwie w myśli Georga Jellinka*.

Maciej Marszał, prof. UWr – historyk myśli polityczno-prawnej. Swoistym dopełnieniem tej monografii, są inne artykuły Kandydata poświęcone analizowanej tematyce, a w szczególności: J. Kostrubiec, *Ustrój administracji terytorialnej w świetle pierwszych projektów polskiej doktryny prawniczej u progu odrodzonej Rzeczypospolitej*, „*Studia Iuridica Lublinensia*” 2016, t. XXV, nr 3; idem, *Roman Hausner (1883–1947) – wybitny administratywista Polski międzywojennej*, „*Annales UMCS. Sectio G (Ius)*” 2019, vol. 66, nr 1 (tekst w toku wydawniczym). Wszystko tworzy zamkniętą całość naukową.

Praca dr. Kostrubca dotyczy niezwykle szerokiej analizy, tak w ujęciu doktrynalnym jak i administracyjnym (z pominięciem sfery praktycznej w funkcjonowaniu administracji), administracji ogólnej stanowiącej jeden z centralnych punktów ówczesnej debaty nad kształtem terytorialnym państwa polskiego. Autor wykorzystał szereg metod badawczych, zaś jego analiza dotyczy nie tylko publikowanych aktów normatywnych, tworzonych projektów, ale także myśli polityczno-prawnej, myśli administracyjnej oraz myśli prawniczej Rzeczypospolitej Polskiej (1918-1939).

Jeżeli chodzi o ostatni z punktów, stanowiący najistotniejsze rozważania w monografii, dr Kostrubiec stworzył własną definicję myśli prawniczej, rozumiejąc pod tym pojęciem: „wypowiedzi doktryny występujące w literaturze przedmiotu”, „określenie szersze wobec pojęcia myśli prawnej”⁵, ponadto koncepcje posiadające „stygmata uczoneści” oraz określony „stopień społecznego oddziaływania”, a także „koncepcje administracji ogólnej prezentowane w formule monograficznej przez luminary nauki prawa administracyjnego, jak i projekty aktów normatywnych, materiały i sprawozdania, które były opracowywane przez komisje dla usprawnienia administracji publicznej”⁶.

Tym samym, w kontekście powyższych rozważań, należy zgodzić się z Autorem, że myśl prawnicza stanowi ujęcie podmiotowo-przedmiotowe⁷, to znaczy zamyka się w poglądach prawnika/prawników/grupy prawników/środowiska prawniczego na temat prawa lub ustroju, a w przypadku recenzowanej pracy administracji ogólnej. Celem potwierdzenia tej tezy, można wskazać na wychodzący w okresie dwudziestolecia międzywojennego miesięcznik Związku Zrzeszeń Młodych Prawników Rzeczypospolitej Polskiej, a zatytułowany: „Współczesna Myśl

---

⁵ J. Kostrubiec, *Autoreferat*, s. 4.

⁶ Idem, *Administracja ogólna w myśli prawniczej Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 2019, s. 16.

⁷ *Ibidem*.

Prawnicza”, w którym to „młodzi” prawnicy wypowiadali się na temat rozmaitych zagadnień ustrojowych i prawnych ówczesnego państwa polskiego. Niektórzy Autorzy wskazują również na fakt, że myśl prawnicza ma charakter dokonany, to znaczy jej przedmiotem jest pogląd prawnika na zastane rozwiązania ustrojowo-prawne, oczywiście w połączeniu z budową własnej wizji na przyszłość, a także jest wyrażana w wydawanych przez sędziów orzeczeniach sądowych⁸. W przypadku pracy dr. Kostrubca, tak jak zaznaczyłem powyżej, toczona narracja naukowa idzie znacznie dalej, to jest wychodzi poza myśl prawniczą i oscyluje dookoła myśli polityczno-prawnej⁹.

Praca dr. Kostrubca w tym zakresie to doskonały przykład praktycznego wykorzystania triady sokratejskiej, sprowadzającej się do sekwencji: „myśl, słowo, czyn”. Autor łączy to doskonale. Zaś biorąc pod uwagę prace ze sfery „czynu” innych Autorów, można zaryzykować stwierdzeniem, że zagadnienie administracji ogólnej państwa polskiego w okresie dwudziestolecia międzywojennego, pod względem eksploracji, zaczyna zamykać się w jedną, naukową całość. To połączenie jest szczególnie widoczne zestawiając recenzowaną pracę z monografią Jacka Przygodzkiego, pod tytułem: *Komisje dla usprawnienia administracji publicznej w II Rzeczypospolitej. Studium historycznoprawne*, Wrocław 2019, którą miałem przyjemność recenzować także na etapie procedury habilitacyjnej jej Autora.

Należy zgodzić się z dr. Kostrubcem, że kwestia administracji ogólnej stanowiła jeden z najważniejszych punktów w ówczesnej debacie ustrojowo-prawnej. Jej kształt, zakres oddziaływania miały bowiem decydować o sile i sprawności Rzeczypospolitej Polskiej. Stąd też, właśnie temu zagadnieniu poświęcono wiele miejsca w dyskusji na temat wizji całej administracji publicznej. Ilość problemów przed jakimi stanęło państwo polskie nie zamykało się na jednej karcie. Warto wskazać na: potrzebę homogenicznej struktury administracji ogólnej, kompetencje i zasięg władz administracyjnych I i II instancji, kwestię ujednoczenia stosowanej terminologii, tematy urzędnicze, sposób określenia kontroli i nadzoru administracji publicznej, naczelne „zasady organizacji administracji ogólnej”: zespolenie i dekoncentracja. Zgodnie z ustaleniami Autora, głównym punktem batalii nad kształtem i udoskonaleniem administracji publicznej było właśnie zespolenie¹⁰. O jego doniosłości pisali między innymi: Roman Hausner,

---

⁸ A. Słomiński, *Myśl prawnicza z dziedziny prawa cywilnego w b. Królestwie Kongresowym*, Warszawa 1923, s. 15.

⁹ J. Kostrubiec, *Administracja ogólna w myśli prawniczej Drugiej Rzeczypospolitej...*, s. 20.

¹⁰ Ibidem, s. 47.

Wacław Komarnicki, Tadeusz Hilarowicz, Jerzy Stefan Langrod oraz Stanisław Kasznica. Nie bez znaczenia była także zasada dekoncentracji, stanowiąca uzupełnienie zespolenia. Te dwie zasady natomiast, wcielane i realizowane łącznie, miały być receptą na „usprawnienie” całej administracji publicznej¹¹.

Ten imponujący zakres spraw do unormowania, rodził także pewne niebezpieczeństwo. Wielokrotnie pojawiało się pytanie o to, czy jest w ogóle możliwe stworzenie mechanizmów regulujących wszystkie te kwestie? W kontekście myśli polityczno-prawnej podchodzono do tego problemu dość sceptycznie. Seweryn Wysłouch pisał, że w pierwszej kolejności trzeba było „[...] możliwie wszechstronnie zbadać rzeczywistość i dopiero na tym tle konstruować program stopniowo przeobrażający i dostosowujące życie do ogólnopaństwowych celów”¹². W sferze teorii można było przyjąć niemalże wszystko, natomiast w wymiarze praktycznym wskazywano na pewne hamulce, do których zaliczono: rozrośniętą do wszelkich granic biurokrację; zawziętość obowiązujących przepisów; brak kompetentnych kadr urzędniczych; zbyt duże różnice ekonomiczne, społeczne, polityczno-prawne¹³, narodowościowe i kulturalne, pochodzące jeszcze z czasów rozbiorów, pomiędzy różnymi częściami państwa polskiego.

Świadomie rezygnując z charakterystyki poszczególnych rozdziałów, które merytorycznie doskonale opisują recenzowaną tematykę, chciałbym zaznaczyć, że najciekawszym z nich jest rozdział II monografii. Stanowi on bowiem niebywałe połączenie rozważań z zakresu myśli polityczno-prawnej, myśli administracyjnej i myśli prawniczej. Autor łączy opinie, sugestie, poglądy, projekty na temat administracji ogólnej (Kazimierza Władysława Kumanieckiego, Edwarda Dubanowicza, Józefa Buzka, Mieczysława Niedziałkowskiego czy Polskiego Towarzystwa Prawniczego we Lwowie) w bardzo sprawny sposób, trzymając się przyjętej przez siebie konwencji *myśl-instytucja*. Pozostałe części pracy dotyczą charakterystyki opisywanego zagadnienia w pracach tzw. „komisji dla usprawnienia administracji publicznej” i zgłaszanych przez jej członków postulatów w zakresie między innymi: zespolenia administracyjnego, podziału kompetencji i zakresu władzy państwowej, kształtu administracyjnego państwa polskiego, samorządu terytorialnego, spraw urzędniczych oraz aparatu pomocniczego.

---

¹¹ Ibidem, s. 71, 74.

¹² S. Wysłouch, *Wszechpotężny centralizm i biurokracja*, „Włóczęga”, Wilno, XI 1932, nr 2, s. 1.

¹³ Zob.: J. Kostrubiec, *Administracja ogólna w myśli prawniczej Drugiej Rzeczypospolitej...*, s. 293.

Zastosowane przez Autora kryterium chronologiczno-przedmiotowe (okres przed 1921 rokiem, lata 1921-1928, myśl prawnicza po 1928 roku), uważam za słuszne. Ukazuje ono dynamikę zmian, swoistą reakcję na zmieniającą się rzeczywistość polityczno-prawną. W tym miejscu można zadać jedynie pytanie, czy możliwym byłoby zastosowanie kryterium przedmiotowo-chronologicznego? Tym samym zrezygnowano by z opisu poszczególnych projektów, wydobywając z nich odpowiednie, przedmiotowe kwestie w ujęciu temporalnym ułożone w osobne rozdziały. Pytanie to ma jedynie charakter polemiczny. W żaden sposób nie wpływa na wartość merytoryczną pracy, którą oceniam bardzo wysoko. Wypełnia ona bowiem istniejącą do tego momentu lukę badawczą, wstawiając w jej miejsce solidną warstwę doktrynalną. Recenzowana monografia bowiem, ma charakter wybitnej, oryginalnej i autorskiej pozycji naukowej.

Drugim osiągnięciem naukowym Kandydata jest monografia naukowa, stanowiąca rozszerzenie i uzupełnienie rozprawy doktorskiej, a zatytułowana: *Nauka o państwie w myśli Georga Jellinka*, Lublin 2015. Doskonałe efekty tej pracy, będącej pierwszym w polskiej literaturze przedmiotu kompleksowym opracowaniem rozważań Georga Jellinka na temat państwa i jego znaczenia, były prezentowane przez Kandydata w artykułach naukowych oraz referatach wygłaszanych na konferencjach naukowych¹⁴. Habilitant w pracy tej, poza informacjami wprowadzającymi, poruszył takie zagadnienia z myśli Jellinka jak: pojęcie państwa, trzy elementy państwa, cele państwa, typy państwa, prawo, suwerenność, niepodzielność władzy czy forma rządów: monarchia i republika.

Cykl artykułów zamykający się w rozważaniach na temat historii administracji publicznej oraz myśli administracyjnej okresu dwudziestolecia międzywojennego natomiast¹⁵, stanowi

---

¹⁴ *Koncepcja typu idealnego w teorii Georga Jellinka i Maxa Webera*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. „Najnowsze kierunki badań w dziedzinie doktryn politycznych i prawnych” (Szczyrk, 26–28 maja 2006 r.); *Nowe ujęcie państwa jako wyraz kultury prawnej w Niemczech w drugiej połowie XIX wieku*, Ogólnopolska Konferencja nt. „Kultura a myśl polityczno-prawna”, VII Ogólnopolski Zjazd Katedr Doktryn Politycznych i Prawnych (Jurata, 28–31 maja 2008 r.); *Teoria państwa w Niemczech drugiej połowy XIX wieku*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. „W świecie ideologii – wielkie doktryny polityczne” (Warszawa, 26–27 listopada 2008 r.); patrz też: J. Kostrubiec, *Georg Jellinek. Portret polityczny uczonego*, „Annales UMCS. Sectio G (Ius)”, t. LII/LIII, 2005/2006, s. 61–70; idem, *Georg Jellinek i Hans Kelsen. Spór o istotę państwa*, [w:] W. Witkowski (red.), *W kręgu historii i współczesności polskiego prawa. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Arturowi Korobowiczowi*, Lublin 2008, s. 409–415; idem, *Georga Jellinka ogólna nauka o państwie*, [w:] K. Chojnicka, A. Citkowska-Kimla, W. Kozub-Ciembroniewicz (red.), *Czas a trwanie idei politycznych i prawnych*, Warszawa 2008, s. 248–256).

¹⁵ J. Kostrubiec, *Reformy centrum administracji rządowej w Drugiej Rzeczypospolitej*, [w:] H. Groszyk, J. Kostrubiec, M. Grochowski (red.), *Pro scientia et disciplina. Księga Jubileuszowa z okazji 50-lecia Studenckiego Koła Naukowego Prawników Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej*, Warszawa 2009, s. 115–142; J. Kostrubiec,

kolejne pole badawcze Kandydata. Pozycje te, odznaczające się bardzo wysokim poziomem merytorycznym, skłaniają do konstatacji, że dr Jarosław Kostrubiec wpisał się w grono współczesnych uczonych-specjalistów zajmujących się historią administracji publicznej państwa polskiego w latach 1918-1939.

Dorobek naukowy Kandydata nie ogranicza się tylko do wskazanego powyżej okresu. Dr Kostrubiec stara łączyć się dotychczasowe ustalenia ze współczesną nauką prawa administracyjnego (w ujęciu ustrojowym). Jest to niezwykle ciekawy „zabieg” wskazujący na aktualność, pomimo upływu czasu, niektórych pojęć i rozwiązań. Ponadto, Kandydat nie skupia się tylko na Polsce, ale przeprowadza badania nad administracją innych państw¹⁶. W tej części

---

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych w systemie administracji państwowej Drugiej Rzeczypospolitej, [w:] M. Karpiuk, K. Orzeszyna (red.), *Bezpieczeństwo narodowe Rzeczypospolitej Polskiej. Wybrane zagadnienia prawne*, Warszawa 2014, s. 109–115; J. Kostrubiec, *Organizacja i funkcjonowanie Policji Państwowej w II Rzeczypospolitej*, [w:] M. Czuryk, M. Karpiuk, J. Kostrubiec, K. Orzeszyna (red.), *Prawo policyjne*, Warszawa 2014, s. 13–22; *Der Einfluss des deutschen Gedankens auf doktrinäre Konzepte und normative Grundsätze der kommunalen Selbstverwaltung in der Zweiten Republik Polen* [w:] M.-E. Geis, G. Grabarczyk, J. Kostrubiec, J. Paśnik, Th.I. Schmidt (red.), *Samorząd terytorialny w Polsce i w Niemczech. Kommunale Selbstverwaltung in Polen und in Deutschland*, Warszawa 2015, s. 131–142.

¹⁶ J. Kostrubiec, *Ewolucja pojęcia „administracja publiczna” w polskiej myśli administracyjnej*, [w:] M. Karpiuk, W. Kitler (red.), *Nauka administracji*, Warszawa 2013, s. 12–27; J. Kostrubiec, *Niezespolona administracja górnicza oraz Niezespolona administracja graniczna*, [w:] M. Czuryk, M. Karpiuk, J. Kostrubiec (red.), *Niezespolona administracja rządowa*, Warszawa 2011, s. 94–101, 194–204; M. Karpiuk, J. Kostrubiec, *The Voivodeship Governor's Role in Health Safety*, „*Studia Iuridica Lublinensia*” 2018, t. XXVII, nr 2, s. 65–75; J. Kostrubiec, *Komentarz do art. 23–24*, [w:] M. Czuryk, M. Karpiuk, M. Mazuryk (red.), *Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 96–103; J. Kostrubiec, *Samorząd terytorialny w Republice Federalnej Niemiec*, [w:] M. Czuryk, M. Karpiuk, J. Kostrubiec (red.), *Samorząd terytorialny w państwach Unii Europejskiej*, Warszawa 2015, s. 189–202; J. Kostrubiec, *Das Wesen der territorialen Selbstverwaltung, Die Machtorgane der territorialen Selbstverwaltung, Akte des Ortsrechts der Organe kommunaler Selbstverwaltung, Aufsicht über die Tätigkeit der Organe der territorialen Selbstverwaltung*, [w:] M. Karpiuk, J. Kostrubiec, *Rechtsstatus der territorialen Selbstverwaltung in Polen*, Olsztyn 2017, s.13-25, s. 51-87, s. 89-105, s. 175-189; J. Kostrubiec, *Zadania i kompetencje samorządu terytorialnego w zakresie administracji rezerw osobowych dla celów powszechnego obowiązku obrony*, [w:] M. Karpiuk, M. Mazuryk, I. Wieczorek (red.), *Zadania i kompetencje samorządu terytorialnego w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, obronności oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej*, Łódź 2017, s. 105–112; M. Czuryk, J. Kostrubiec, *The legal status of local self-government in the field of public security*, „*Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*” 2019, t. 41, nr 1, s. 33–47; A. Bosiacki, J. Kostrubiec, *Metropolisation in Poland: current issues and the perspectives, Métropolisation en Pologne: questions actuelles et perspectives*, [w:] L. Malíková, F. Delaneuville, M. Giba, S. Guérard (éds.), *Metropolisation, Regionalization and Rural Intermunicipal Cooperation. What Impact on Local, Regional and National Governments in Europe? Métropolisation, régionalisation et intercommunalité rurale. Quel impact sur les autorités locales, régionales et centrales en Europe?*, Institut Universitaire Varenne 2018, s. 361–376, 899–914; J. Kostrubiec, *Kontrola administracji publicznej*, [w:] M. Karpiuk, J. Kowalski (red.), *Administracja publiczna i prawo administracyjne w zarysie*, Warszawa–Poznań 2013, s. 329–364; M. Karpiuk, J. Kostrubiec (red.), *Działanie administracji publicznej. Ujęcie procesowe*, Warszawa 2013, ss. 229; J. Kostrubiec, *Podstawy teorii prawa w legislacji administracyjnej oraz Zasady przygotowania rządowego projektu ustawy*, [w:] M. Karpiuk, J.

należy wskazać także na szereg kolejnych artykułów, świadczących o ponadprzeciętnych zainteresowaniach naukowych Kandydata¹⁷.

Dokonując dalszej analizy dorobku naukowego Kandydata, warto wskazać, że w ramach ocenianych prac znalazło się pięć, które zostały opublikowane w bazie JRC bądź na liście ERIH. To przełożyło się w pewnym zakresie na ogromną liczbę cytowań – 92 oraz H-indeks wynoszący 5 – na podstawie *Google Scholar*. Dr Kostrubiec brał także udział w realizacji dwóch projektów badawczych jako wykonawca¹⁸. Kandydat uczestniczył w 28. międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, na których wygłaszał referaty (w języku polskim i angielskim), zabierał głos w dyskusji bądź przewodniczył poszczególnym sekcjom. Ponadto, był członkiem, sekretarzem lub przewodniczącym komitetów naukowych/organizacyjnych konferencji naukowych o zasięgu krajowym lub międzynarodowym (9). Dr Kostrubiec zasiada w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism (4), jest też członkiem krajowych towarzystw naukowych (4). Dwukrotnie występuje w roli promotora pomocniczego w otwartych przewodach doktorskich¹⁹, a także recenzował artykuły naukowe do polskich i międzynarodowych czasopism. Łącznie Kandydat zrecenzował 24 artykuły.

Dorobek naukowy (w tym osiągnięcia naukowe) doktora Kostrubca w znaczny sposób przyczyniają się do rozwoju dyscypliny naukowej: nauki prawne. Jego badania naukowe oraz ustalenia mają charakter oryginalnych. Strona merytoryczna recenzowanych osiągnięć naukowych nie budzi żadnych uwag. Z całym przekonaniem można uznać Kandydata za

---

Kostrubiec, M. Paździor, K. Popik-Choraży, K. Sikora, *Legislacja administracyjna*, Warszawa 2013, s. 13–72, s. 73–90.

¹⁷ J. Kostrubiec, *Formy działania służb specjalnych*, [w:] M. Bożek, M. Czuryk, M. Karpiuk, J. Kostrubiec, *Służby specjalne w strukturze władz publicznych. Zagadnienia prawnoustrojowe*, Warszawa 2014, s. 105–139; A. Bereza, G. Smyk, J. Kostrubiec, *The Modernisation of the System of Justice in the Polish Lands in the Nineteenth Century*, „*Studia Iuridica Lublinensia*” 2009, t. XII, s. 75–100; J. Kostrubiec, *Wymiar sprawiedliwości w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*, [w:] M. Czuryk, W. Kitler (red.), *Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej w zarysie*, Warszawa 2014, s. 251–268; idem, *Komentarz do art. 45–47, art. 170e–170g*, [w:] M. Czuryk, M. Karpiuk, J. Kostrubiec (red.), *Prawo o szkolnictwie wyższym po nowelizacji. Komentarz praktyczny*, Warszawa 2015, s. 83–89; J. Kostrubiec, *Profesor Henryk Groszyk (1926–2009)*, [w:] M. Chrzanowski, J. Kostrubiec, I. Nowikowski (red.), *Państwo – Prawo – Polityka. Księga poświęcona Profesorowi Henrykowi Groszykowi*, Lublin 2012, s. 9–14.

¹⁸ „System Bezpieczeństwa Narodowego RP”, 2012–2014, projekt Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Nr O ROB/0076/03/001; „Policy of dealing with the past - A German-Polish Dialogue”, 2018, Friedrich-Alexander University Erlangen-Nürnberg.

¹⁹ Mgr Paweł Lesiński, tytuł rozprawy doktorskiej: *Państwo w myśli Roberta von Mohla*, Wydział Prawa i Administracji UMCS w Lublinie; Mgr Patrycja Rotszejn, tytuł rozprawy doktorskiej: *Koncepcje polityczno-prawne Antoniego Peretiatkowicza*, Wydział Prawa i Administracji UMCS w Lublinie.

dojrzałego naukowca, nie tylko z obszaru nauk historycznoprawnych, ale także posiadającego ogromną wiedzę w różnych gałęziach prawa oraz w historii.

II Ocena formalna osiągnięć naukowych

W swoich publikacjach oraz monografiach naukowych, dr Kostrubiec wykorzystuje bardzo cenny materiał źródłowy, znajdujący się w bibliotekach, archiwach w Polsce i za granicą. Kandydat wielokrotnie sięga do nieznanych w literaturze przedmiotu dokumentów, z których wydobywa niezwykle interesujące treści i tworzy z nich doskonałą syntezę. Dokonana selekcja jest rzetelna, drobiazgowa i świadczy o solidnym warsztacie naukowym Habilitanta. Współcześnie wielu autorów prac historycznoprawnych, co warto odnotować, rezygnuje z takich metod badawczych – niejako ucieka się od eksploracji archiwalnej, stąd też należy docenić wysiłek Kandydata w tym obszarze.

W swoim najważniejszym osiągnięciu naukowym, dr Kostrubiec oparł ustalenia na materiałach archiwalnych zdeponowanych w Archiwum Akt Nowych w Warszawie (4 zespoły) oraz Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie (2 rękopisy), a także ogromnej ilości aktów prawnych (ponad 170) – w tym ich projektów i uzasadnień. Ogromne wrażenie robi także wykaz wykorzystanych źródeł, literatury (opracowania, sprawozdania) – ponad 360 pozycji.

W opublikowanej dysertacji doktorskiej natomiast, dotyczącej wizji państwa w myśli Georga Jellinka, Kandydat ukazał wyniki swoich badań na podstawie materiałów znajdujących się w Bibliotece Uniwersytetu w Heidelbergu. Źródła i opracowania zamykają się w około 420 pozycjach.

III Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego

Kandydat był promotorem licznych prac magisterskich (162) oraz licencjackich (232), a także recenzentem tych ostatnich (54). Prowadzi(ł) zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia i wykłady) na prawniczych jednolitych studiach magisterskich, studiach administracyjnych (I i II stopnia), z takich przedmiotów jak: „Państwo i prawo w nauce niemieckiej XIX i XX wieku”, „Historia doktryn politycznych i prawnych”, „Etyka prawnicza”, „Nauka o państwie i polityce”, „Historia myśli administracyjnej, socjologicznej i ekonomicznej”, „Filozofia bezpieczeństwa”, „Legislacja

w administracji”, „Historia administracji”, „Struktura administracji publicznej”, a ponadto prowadzi(i) seminaria magisterskie i dyplomowe. Imponujący jest również dorobek dydaktyczny dr Kostrubca. Jest bowiem autorem 4 rozdziałów w podręczniku do przedmiotu „nauka o państwie i polityce”: J. Kostrubiec, *Władza ustawodawcza – Sejm i Senat, Władza wykonawcza, Samorząd terytorialny, Źródła prawa*, [w:] L. Dubel, J. Kostrubiec, G. Ławnikowicz, Z. Markwart, *Elementy nauki o państwie i polityce*, Warszawa 2011, s. 215–233, 234–251, 252–271, 326–342), jak i przygotował oraz wydał (we współautorstwie) testy z historii doktryn politycznych i prawnych: L. Dubel (red.), J. Kostrubiec, G. Ławnikowicz, M. Łuszczynska, *Historia doktryn politycznych i prawnych. Testy*, wyd. I, Warszawa 2010, ss. 149 (wyd. II, Warszawa 2012, ss. 146).

W zakresie popularyzacji nauki, Kandydat był członkiem Jury wydziałowego konkursu wiedzy z historii doktryn politycznych i prawnych, przeprowadzonego na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie oraz członkiem Jury debaty oksfordzkiej, odbytej na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie. W latach 2009-2017 wygłosił trzy popularyzujące naukę referaty/wykłady: *Fundamenty nowoczesnego państwa w Konstytucji 3 maja z 1791 r.; 25 lat samorządu terytorialnego w Polsce. Czy czas na zmiany?; Status i zasady wykonywania zawodów prawniczych w Polsce*.

Kandydat ma także pokaźny dorobek organizacyjny. Był członkiem Komisji ds. Parametryzacji Uczelni (na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie) oraz jest członkiem Wydziałowej Komisji ds. Ewaluacji Jakości Działalności Naukowej za lata 2017-2020 (na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie). Obecnie Kandydat pełni na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie funkcję prodziekana ds. stacjonarnych i niestacjonarnych studiów prawno-administracyjnych (studia I i II stopnia) oraz stacjonarnych studiów na kierunku prawno-biznesowym (studia I stopnia). Za tę sferę działalności otrzymał w latach 2010-2018 trzy indywidualne nagrody III stopnia Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

IV Konkluzja

Uwzględniając całość dorobku naukowego (w tym osiągnięcia naukowe), dydaktycznego, organizacyjnego, mogę z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że spełnia on wszystkie przesłanki

ustawowe w kontekście starań Kandydata o stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych. Wskazana przez dr. Kostrubca monografia: *Administracja ogólna w myśli prawniczej Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 2019, jest istotnym i oryginalnym osiągnięciem naukowym oraz stanowi „znaczny wkład autora w rozwój [...] dyscypliny naukowej”. Doktor Kostrubiec wykazuje się także „istotną aktywnością naukową”, która ma ogromny wpływ na rozwój nauk historycznoprawnych. Wobec powyższego, wnoszę o podjęcie kolejnych etapów we wszczętej procedurze habilitacyjnej dr. Jarosława Kostrubca.

Przemysław Dybowski